

KAJ HENNING JENSEN: EN REST AF ET FISKERLEJE, BEGYNDELSEN TIL EN BY. *Eget forlag 1975. 460 s. Kr. 48.50.*

Fiskerlejet, byen, som denne bog omhandler, er Hou i Hads herred, på den jyske østkyst syd for Århus. I 1846 ansatte besidderen af stamhuset Rathlousdal en fisker, som skulle fiske til godshusholdningen just fra det sted, hvor Hou voksede frem. Selv om der i bogen gøres et par ekskursioner til tiden før byens »grundlæggelse«, er det dog udviklingen gennem de sidste ca. 130 år, der er det egentlige udgangspunkt for det portræt, som Kaj Henning Jensen her har tegnet af sin by og dens indbyggere. Et festligt og uuhøjtideligt portræt er det blevet, og man er parat til at give forfatteren den tilgivelse, han beder om, »for undertiden at gå over stregen i sine betræbelser på at skildre hændelserne«.

Gennem en lang række korte afsnit med blikfangs-overskrifter føres man gennem byens erhvervsmæssige udvikling, og frem for alt præsenteres man for huse og menneskene i og uden for disse. Det hele minder lidt om en mægtig lokalavis, som blot ikke dækker en enkelt dag, men mere end et århundrede. Som i avisen refereres stort og småt mellem hinanden, og de gode historier tages med. For læseren kan billedet af byen af og til flimre lidt, fordi så meget gerne skal fortælles, og så mange navne nævnes. Ideen med at nævne så mange enkelt personer er for så vidt smuk, og det er i god samklang med forfatterens bestræbelser for at hylde den »almindelige« borger. Men er man ikke så heldig at bo i Hou, og derfor i forvejen har lidt hold på persongalleriet, kan de mange navne næsten virke for overdådigt, som en slægtsroman af den mere anstrengende slags. Trættes man i læsningen kan man til gengæld glæde sig over de utallige fotografier, som efter anmelderens mening er bogens største fortjeneste. Et vældigt billedmateriale er indsamlet, og de gamle fotografier suppleres udmærket med Kaj Henning Jensens egne optagelser, der er gjort med sans både for det fortællende og kunstneriske. Eksempelvis kan nævnes interessante billedserier, som viser glimt fra Hads-Ning jernbanes tidligste dage, eller billederne af byens skolebørn fra 1890'erne til nutiden. Billederne er mange steder brugt virkelig originalt, og det er derfor lidt ærgerligt, at kommentarerne til dem flere steder er lidt for luftige. Man havde gerne set lidt flere præcise dateringer, hvis det havde været muligt.

Udover hvad der har kunnet uddrages af billederne, bygger fremstillingen på det, byens mange åndsfriske gamle har kunnet fortælle. Det er hverken lidt eller kedeligt, og det er gengivet med varme og respekt for de mennesker, der har fortalt. En varme, som også udtrykkes gennem fotografierne af de gamle mennesker, hvis ansigter er blevet smukke af livets tildragelser.

Forfatteren har med denne bog villet vække til eftertanke hos nye generationer af Hou-beboere – og andre – for at sikre en bevaring af det lille samfunds værdier. Resultatet er blevet et charmerende kampskrift, som med sit budskab rækker langt videre end til den by, der skildres.

Margit Mogensen